

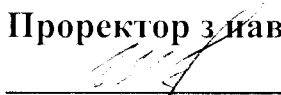
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

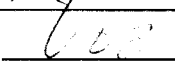
Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра естрадно-вокального мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“31” **2026 р**

МУЗИЧНА КРИТИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма:	«Естрадний спів»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	5-6

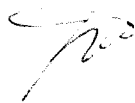
**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

кандидат мистецтвознавства,

РОЗРОБНИК:

кандидат мистецтвознавства,
доцент, доцент кафедри
естрадно-вокального мистецтва

Наталія ТОЛОШНЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва,
протокол №1 від « 28» серпня 2026 р.
Завідувач кафедри

Наталія ТОЛОШНЯК

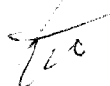
УЗГОДЖЕНО:

заступник зав. кафедри

Тарас КМЕТЮК

Гарант ОПП

Наталія ТОЛОШНЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради,
протокол № 1 від «31» серпня 2026 р.

e-mail	nataliia.toloshniak@ukd.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра естрадно-вокального мистецтва, ауд. 608
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua/person/toloshnyak-nataliya-0
Сторінка курсу в СДО	Музична критика

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Курс «Музична критика» є важливим етапом у процесі професійної підготовки студентів. Вона органічно пов'язана з подальшою науковою роботою студентів у магістратурі та аспірантурі, формує аналітичну базу, критичне мислення удосконалює методологічні навички для подальшої дослідницької роботи. Даний курс є важливим етапом у розвитку професійного мислення студентів, він формує творчу активність, виховує вміння оцінювати музичні твори та їх виконавців, аналізувати різні форми виконавської практики, давати їм професійну кваліфіковану оцінку.

Мета дисципліни – сформувати у студентів навички музично-критичної і журналістської діяльності, навчити вільно орієнтуватися в сучасних проблемах музичної критики, допомогти оволодіти методикою критичного аналізу і основними жанрами критичної літератури, розширити їх уявлення про музичну критику минулого й сьогодення.

Завдання дисципліни:

- формування у студентів уявлення про музичну критику як соціально значущу галузь їх професійної та творчої самореалізації;
- ознайомлення з історичними аспектами музично-критичної думки в Україні та за кордоном;
- вивчення основних методів музично-критичного аналізу та оцінки явищ музичної культури;
- надбання необхідних навиків для роботи в галузі «малих» критичних жанрів;
- формування навиків цілісного мистецького і стильового аналізу музичного твору і форм виконавства.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- теоретичні основи музичної критики, її специфіку та функції;
- музично-критичні жанри їх характеристику та класифікацію;
- методи літературно-художньої критики та наукові підходи до дослідження різних галузей музично-культурного процесу;
- специфіку взаємодії музичного критика із ЗМІ;
- історію розвитку музичної критики.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **уміти:**

- добре орієнтуватися в сучасному суспільно-політичному, соціокультурному, художньо-мистецькому просторі;
- визначати пріоритетні явища, події і факти сучасного музичного процесу;
- здійснювати музикознавчий аналіз творів композиторів різних стильових епох, національних шкіл, жанрів, визначати художній зміст твору, його концепцію, особливості драматургії, композиції;

- аналізувати і оцінювати отримані дані, користуючись сучасними методами синтезування наукової й публіцистичної інформації (періодична преса, засоби масової інформації, Інтернет ресурси);
- проводити просвітницьку та профорієнтаційну роботу в галузі музичного мистецтва.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Музична критика» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Естрадний спів».

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
------------------------------	---

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.	ПРН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	
ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПРН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній діяльності.
ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для акт	
СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.	ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності	
СК11. Здатність оперувати професійною термінологією	
СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	
СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.	
СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	
СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	5		
Кількість кредитів ECTS	Денна форма		Заочна форма
	2		2
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14	4
	семінари	14	4
Самостійна робота		32	52
Форма підсумкового контролю	залік		

Курс	3		
Семестр	6		
Кількість кредитів ECTS	Денна форма		Заочна форма
	2		2
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14	4
	семінари	14	4
Самостійна робота		32	52
Форма підсумкового контролю	Екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Історія західноєвропейської музики	
Український музичний фольклор	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу 3-й курс 5 семестр

Тема 1. Вступ. Основні завдання та принципи музичної критики (2 год.)

Зміст і завдання курсу. Практична спрямованість занять і основні методи роботи. Зв'язок критичної та виконавської діяльності. Об'єктивні та суб'єктивні засади інтерпретації та критичної діяльності. Проблема адресата критики та її просвітницька роль. Професійні вимоги до критика. Критика як оціночне судження. Критика як комунікація. Вплив критики на творчий процес і публіку. Посередницька функція критики між творцем і публікою. Актуальні проблеми критики в галузі виконавства. *Питання для самостійного вивчення: Скласти порівняльну таблицю «Музична критика та наука: спільне та відмінне» – 2 год. (4, 6, 17, 18, 22, 31, 38).*

Тема 2. Основи критичного аналізу виконавського стилю (2 год.)

Історико-стильовий аналіз та його значення для виконавської критики. Практика музичного виконавства. Історичні реалії побутування музики в різні епохи: соціальне середовище її поширення, акустичні умови, інструментарій. Історичні засади інтерпретації музики. Проблеми виконання старовинної музики та фольклору. Мінливий образ музичного твору і композиторського стилю в контексті різних епох. Критерії оцінювання: естетичний рівень, талановитість, смак, майстерність. *Питання для самостійного вивчення: Проблема наступності та традиції у виконавському мистецтві. – 2 год. (2, 4, 6, 8, 20, 23, 37, 44).*

Тема 3. Категорія стилю та її роль у музично-критичному аналізі (2 год.)

Історичний, епохальний, індивідуальний і національний стилі. Значення цих естетичних категорій для музично-критичного аналізу. Необхідність звернення до них для музиканта-виконавця і критика, який аналізує його творчість. Індивідуальний виконавський стиль як складна система сполучення різних чинників (національна, історична традиція, виконавська школа, міра талановитості, оригінальності тощо). *Питання для самостійного вивчення: Інтерпретаторський стиль як складова багатьох компонентів: приналежності до своєї епохи, національної культури, певної традиції, виконавської школи тощо – 2 год. (2, 4, 6, 8, 20, 23, 37, 44).*

Тема 4. З історії музичної критики (2 год.)

Історичний огляд музичної критики. Екскурс в історію музичної критики. Основні напрямлення і стилі. Провідні представники зарубіжної та вітчизняної музично-критичної думки. Музично-критична література в аспекті виконавства, її історичне становлення, головні етапи розвитку. Основні етапи еволюції музичної критики: «інформаційний», «літературний», «професійний». Передумови виникнення музичної критики. Композитори критики епохи Романтизму. Особливості розвитку музичної критики у ХХ ст. *Питання для самостійного вивчення: Підготувати інформаційне повідомлення на тему: «Музично-критична діяльність _____». Оберіть із запропонованого переліку одну особистість: Р. Шуман, Г. Берліоз, Ф. Ліст, Р. Вагнер – 2 год. (4-6, 12, 17, 22, 30, 34, 44).*

Тема 5. Особливості розвитку музичної критики в Україні (4 год.)

Розвиток музичної критики в Україні другої половини ХІХ-ХХ ст. Періодичні загальні і спеціальні музичні видання в Україні ХІХ – початку ХХ ст. Музична критика в ХХ – на початку ХХІ ст.: особистості, завдання, сфери діяльності. Сучасна українська музична критика і журналістика Музично-критична діяльність П. Сокальського. Музично-критична діяльність М. Грінченка. Музично-критична діяльність С. Людкевича, В. Барвінського. Епістолярна спадщина М. Лисенка. *Питання для самостійного вивчення: : Підготувати інформаційне повідомлення на тему: Музично-критична діяльність, _____». Оберіть із запропонованого : Н. Нижанківського, Б. Кудрика, В. Витвицького, О. Зінкевич, Л. Кияновська, О. Козаренко, М. Черкашина-Губаренко – 2 год. (4-6, 9, 10, 12, 14, 18, 28, 31, 32, 38, 46).*

Тема 6. Композиційні та стилістичні проблеми музично-критичних жанрів (2 год.)

Поняття жанру, композиційних і стилістичних норм. Стиль критичної роботи, його адекватність предмету аналізованого явища, що аналізується. Взаємозв'язок критики з художньою культурою свого часу. Мова критичної статті, змістовність, емоційність, логіка викладу. Методи аналізу нового твору в критичній роботі. Складові композиторського стилю, взаємовідношення авторського і виконавської компонентів у музичному творі. Історична мінливість у їх співвідношенні. *Питання для самостійного вивчення: Композиційний і стилістичний аналіз прикладів музично критичної творчості – 2 год. (4-6, 17, 20, 27, 37, 44).*

3-й курс 6 семестр

Тема №1. Типи та жанри критичних робіт. Інформаційні жанри (2 год.)

Типи і жанри критичних статей.. Характеристика інформаційних жанрів музичної критики, особливості літературних норм: анонс, допис, інтерв'ю, репортаж (специфіка відеорепортажу), анотація. *Питання для самостійного вивчення: Приклади аналізу статей інформаційних жанрів з музичної періодики – 2 год. (3-6, 11, 15, 16, 17, 21, 34, 40, 41, 43).*

Тема №2. Стилiстичні та композиційні особливості аналітичних жанрів (2 год.)

Характеристика аналітичних жанрів музичної критики, особливості літературних норм: рецензія, критична стаття, огляд. *Питання для самостійного вивчення: Приклади аналізу статей аналітичних жанрів з музичної періодики – 2 год. (2-6, 8, 9, 15 -17, 27, 28, 31, 35, 44).*

Тема 3. Специфіка художньо-публіцистичних жанрів (2 год.)

Характеристика художньо-публіцистичних жанрів музичної критики, особливості літературних норм: портрет, есе, нарис, фейлетон. *Питання для самостійного вивчення: Приклади аналізу статей художньо-публіцистичних жанрів з музичної періодики. – 2 год. (1-6, 15, 17, 25, 27, 30, 44).*

Тема 4. Сучасний інформаційний ринок друкованих ЗМІ та інтернет-видань (2 год.)

Поняття періодичного видання, види періодичних видань. Типи сучасних періодичних видань: спеціалізовані, суспільно-політичні, рекламно-інформаційні. Взаємозв'язок між типом видання та висвітленням музично-культурної тематики. *Питання для самостійного вивчення: Здійснити аналіз сучасних (актуальних) друкованих та інтернет-видань України. Отримані результати систематизуйте в таблиці «Типи сучасних періодичних видань: спеціалізовані, суспільно-політичні, рекламно інформаційні» – 2 год. (2-6, 14-18, 23 - 26, 30, 35, 39, 45).*

Тема 5. Принципи діяльності інформаційного та музично-критичного видання (2 год.)

Принципи організації інформаційного друкованого та інтернет-видання. Особливості редакційної політики сучасних ЗМІ. Функція та обов'язки редактора інформаційного періодичного видання та робота редакторського відділу. *Питання для самостійного вивчення: Проаналізувати принципи редакційної політики Українських ЗМІ в контексті висвітлення музичної тематики – 2 год. (2-6, 14-18, 23, 25, 26, 30, 35, 39, 45).*

Тема 6. Особливості PR в сфері музичної культури (2 год.)

Специфіка рекламного повідомлення, особливості рекламних та PR-текстів. Поняття інформаційного приводу в реалізації культурологічного PR. Професійна етика музичного критика *Питання для самостійного вивчення: Написання рекламного повідомлення на музичну тематику – 2 год. (2- 6, 15, 17, 21, 27, 31, 39,).*

Тема 7. Авторське право та музична критика (2 год.)

Авторське право на музично-критичний твір. Суб'єкти авторського права. Поняття авторської угоди. *Питання для самостійного вивчення: Аналіз авторських угод різних інформаційних видань ЗМІ: спільне та відмінне в угодах – 2 год. (2-6, 7, 15, 19, 30, 33, 36, 44).*

Зміст практичних занять 3-й курс 5 семестр

Тема 1: Музична критика як феномен культури (4 год.) (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Специфіка музичної критики. Її завдання й методи. 2. Основні задачі і принципи музичної критики. 3. Функції музичної критики. 4. Критика як оціночне судження. 5. Критика як комунікація. 6. Проаналізувати критичний опус і визначити: • які з функцій критики в ньому виявлено; • чи присутнє у них оціночне судження, за якими критеріями і як воно висловлене; • чи згодні ви з оцінкою критика, чи ні і чому. *Матеріал для аналізу: стаття Л. Кияновської : Музична критика сьогодні: пошук гармонії у вселенському хаосі (20).*

Тема 2. Історико-стильовий аналіз і його значення для виконавської критики (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Практика музичного виконавства. 2. Історичні реалії побутування музики в різні епохи: соціальне середовище її поширення, акустичні умови, інструментарій. 3. Історичні основи інтерпретації музики. Проблеми виконання давньої музики і фольклору. 4. Мінливий образ музичного твору і композиторського стилю в контексті різних епох. 5. Критерії оцінки: естетичний рівень, талановитість, смак, майстерність. 6. Основи критичного аналізу виконавського стилю.

Тема 3. 3 історії музичної критики (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Основні етапи еволюції музичної критики: «інформаційний», «літературний»,

«професійний». 2. Передумови виникнення музичної критики. 3. Композитори-критики епохи Романтизму. 4. Література і музика в критичних статтях Р. Шумана і Г. Берліоза. Літературні праці Р. Вагнера. Особливості розвитку музичної критики у XX ст. Музично-критична діяльність К. Дебюссі. А. Онеггера.

Тема 4. Особливості розвитку музичної критики в Україні (4 год) (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Особливості розвитку музичної критики в Україні другої половини XIX-XX ст. 2. Музично-критична діяльність М. Грінченка. Музично-критична діяльність С. Людкевича. Музична критика в Україні у XIX – на початку XX ст. Музично-просвітницька і музично-критична діяльність П. Сокальського, В. Сокальського. Епістолярна спадщина М. Лисенка. Періодичні загальні і спеціальні музичні видання в Україні XIX – початку XX ст. Музична критика в XX – на початку XXI ст.: особистості, завдання, сфери діяльності.

Тема 5. Композиційні та стилістичні проблеми музично-критичних жанрів (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Особливості побудови музично-критичних жанрів. 2. Значення заголовку до публікації. Роль і функції підзаголовків у музично-критичній статті. 3. Літературні стилі в музичній критиці. Особливості викладення музично-критичного матеріалу. 4. Відповідність завдань музично-критичного виступу адресатам (читацькій або слухацькій) аудиторії.

3-й курс 6 семестр

Тема 1. Інформаційні жанри. Анотація. Анонс. Допис. (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Особливості жанрів. 2. Мета, завдання інформаційних жанрів. 3. Особливості змісту, форми, мови викладу. 4. Особливості композиційних і стилістичних норм анонсу і допису. 5. Анотації до аудіо альбомів та їх аналіз на сторінках українських журналів. *Завдання для самостійної роботи: Аналіз особливостей композиційних і стилістичних норм анонсу і допису. Виконати статтю в означеному жанрі (анонс, або допис – за вибором) на вільну музичну тематику. Ознайомлення із специфікою жанру анотації. Підготувати невелику статтю в зазначеному жанрі. Предмет статті – музичний твір, книга, аудіозапис тощо.*

Тема 2. Інформаційні жанри. Репортаж. Інтерв'ю (4 год.) (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Особливості жанрів. 2. Мета, завдання інформаційних жанрів. 3. Особливості змісту, форми, мови викладу. 3.Форми та функції інтерв'ю. 4. Класифікація інтерв'ю за типом запитань. 5. Питання авторства. 6. Підготовча робота до інтерв'ю. *Завдання для самостійної роботи: Проаналізувати особливості композиційних і стилістичних норм інтерв'ю. Обрати респондента, підготувати перелік актуальних питань, здійснити інтерв'ю. Написання інтерв'ю в домашніх умовах з метою закріплення практичних навичок та їх обговорення з викладачем. Аналіз композиційних і стилістичних особливостей репортажу. Підготувати статтю (або відеоматеріал) в жанрі репортажу на реальну подію музично-культурного життя сучасності.*

Тема 3. Аналітичні жанри. Огляд. Рецензія. Критична стаття. (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Особливості жанрів. 2. Мета, завдання аналітичних жанрів. 3. Особливості змісту, форми, мови викладу. 4 Аналіз цих жанрів на основі прикладів із творчості українських та зарубіжних критиків. *Завдання для самостійної роботи: Аналіз композиційних та стилістичних норми жанру рецензії. Підготувати статтю в означеному жанрі. Предмет рецензії – музичний твір, концертний виступ, книга тощо.*

Тема 4. Художньо-публіцистичні жанри. Портрет. Нарис (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1.Особливості жанрів. 2. Мета і завдання художньо-публіцистичних жанрів. 3. Аналіз цих жанрів на основі прикладів із творчості українських та зарубіжних критиків. *Завдання для самостійної роботи: Аналіз композиційних та стилістичних норми жанру портрет. Підготувати Творчий портрет виконавця або виконавської школи.*

Тема 5. Есе. Фейлетон (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Особливості жанрів. 2. Мета і завдання художньо-публіцистичних жанрів 3. Аналіз цих жанрів на основі прикладів із творчості українських та зарубіжних критиків. *Завдання для самостійної роботи: Написати статтю в художньо-публіцистичному жанрі – есе або нарис (за вибором).*

Тема 6. Сучасні форми музично-критичної діяльності. Авторське право. (на основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання: 1. Практичні аспекти діяльності сучасного музичного критика. 2. Музична критика на телебаченні та в Інтернет-просторі. 3. ЗМІ та критика. 4. Маркетинговий підхід у діяльності музичного критика. 5. Музична критика – реклама – PR: точки дотику і відмінності. 6. Авторське право та музична критика.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Музична критика»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	64	104
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	40
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	14	34
Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	32	20

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

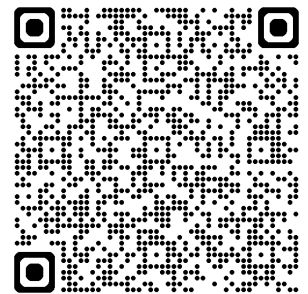
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#). Ознайомитись з “Політикою академічної доброчесності” - за [посиланням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Перелік електронних та інших ресурсів	Умови перезарахування
Курс підвищення кваліфікації. Тема: «Креативне мислення». (Онлайн-платформа: ВУМ)	За наявністю сертифікату буде перезараховано семінарське заняття з теми: «Особливості розвитку музичної критики в Україні»
Курс підвищення кваліфікації. Тема: «Академічна доброчесність в університеті». (Онлайн-платформа: ВУМ)	За наявністю сертифікату буде перезараховано семінарське заняття з теми: «Аналітичні жанри. Огляд. Рецензія. Критична стаття».
Участь у всеукраїнській/міжнародній	За підтвердження участі з доповіддю (або публікації тез) буде перезараховано

науковій конференції (мистецького спрямування).	семінарське заняття з теми: «Музична критика як феномен культури»
Онлайн-курс: «Інтернет-медіа». (Онлайн-платформа <i>Prometheus</i>)	За наявності сертифікату буде перезараховано семінарське заняття з теми: «З історії музичної критики».
Онлайн-курс: «Медіаграмотність для освітян». (Онлайн-платформа <i>Prometheus</i>)	За наявності сертифікату буде перезараховано семінарське заняття з теми: «Сучасні форми музично-критичної діяльності. Авторське право»
Курс підвищення кваліфікації в галузі музичного мистецтва: «Розкриття музичного потенціалу» (Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації «КІПО»)	За наявності сертифікату буде перезараховано семінарське заняття з теми: «Композиційні та стилістичні проблеми музично-критичних жанрів»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Методи навчання	Метод оцінювання
ПРН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	– словесні методи (розповідь, пояснення); – робота з музикознавчою літературою (конспектування, рецензування, анотування); – проблемний метод (розв’язання завдань, наукове реферування);	<i>Поточний контроль:</i> – письмовий контроль на семінарських заняттях; – самоконтроль.
ПРН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного	– словесні методи (розповідь, пояснення); – інтерактивні методи (дискусія);	<i>Поточний контроль:</i> – письмовий контроль на семінарських заняттях; – самоконтроль.

матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	– робота з музикознавчою літературою; – проблемно-пошуковий метод, який ґрунтується на самостійному музичному мисленні, вирішенні проблемно-пошукових ситуацій тощо.	3 <i>Підсумковий контроль:</i> залік
ПРН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній діяльності.	– самостійна робота з науковою літературою (конспектування, рецензування, анотування); – інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій (дистанційні, мультимедійні, веб-, віртуально орієнтовані тощо); – проблемний метод (розв'язання завдань, наукове реферування); – проєктний метод (індивідуальна науково-дослідна робота).	<i>Поточний контроль:</i> – письмовий контроль на семінарських заняттях; – самоконтроль.
ПРН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва	– словесні методи (розповідь, пояснення); – інтерактивні методи (дискусія); – метод музичного узагальнення.	<i>Поточний контроль:</i> – письмовий контроль на семінарських заняттях; – самоконтроль. <i>Підсумковий контроль:</i> екзамен

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

1. навчальна аудиторія, забезпечена персональним комп'ютером або ноутбуком, мультимедійним проєктором чи інтерактивною панеллю, екраном, акустичною системою, мікрофоном та навушниками;
2. доступ до мережі Інтернет, електронних бібліотек, наукових баз даних, цифрових музичних архівів та фахових медіаресурсів;
3. програмне забезпечення для підготовки текстових, аналітичних і мультимедійних матеріалів
4. навчально-методичні матеріали та фахова періодика з музикознавства і музичної критики

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	—	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (поточний контроль)

«відмінно» – здобувач демонструє глибоке розуміння теоретичних засад, історії та жанрів музичної критики; активно й аргументовано бере участь в обговореннях; самостійно аналізує музичні твори та явища сучасного музичного життя; правильно використовує фахову термінологію; виявляє критичне мислення та здатність формулювати власну обґрунтовану позицію.

«добре» – здобувач демонструє достатнє розуміння основних понять і жанрів музичної критики; бере участь в обговореннях; правильно аналізує музичні твори та явища, аргументує власні судження; володіє основною фаховою термінологією, допускаючи окремі неточності.

«задовільно» – здобувач володіє базовими знаннями з дисципліни; розуміє основні поняття та функції музичної критики; виконує навчальні завдання переважно за зразком або з допомогою викладача; аналіз музичного матеріалу поверховий; аргументація власної позиції недостатня; допускає помилки у використанні фахової термінології.

«незадовільно» – здобувач не засвоїв/ла основних понять і положень дисципліни; не може самостійно проаналізувати музичний твір або критичний текст; не володіє необхідною термінологією; не бере належної участі у виконанні навчальних завдань; не здатний/на аргументувати власну позицію.

Критерії оцінювання (підсумковий контроль)

«відмінно» – здобувач демонструє системні та ґрунтовні знання з вільно орієнтується в історії, теорії та жанрах музичної критики; здійснює й і самостійний аналіз музичного твору, концертної програми або музичного явища; аргументовано формулює власну критичну оцінку; має фахову термінологію; логічно структурує та професійно презентує критичний текст.

«добре» – здобувач демонструє добрі знання програмного матеріалу; визначає основні художні, стильові та жанрові особливості музичного твору; здійснює змістовний аналіз та формулює аргументовані висновки; критичний текст логічно структурує та належний рівень фахової мови, хоча можливі окремі неточності.

«задовільно» – здобувач демонструє базове знання матеріалу; має труднощі з музично-критичним аналізом; визначає лише основні характеристики твору чи явища; критичні судження недостатньо аргументовані; висновки неповні; використовує обмежений термінологічний апарат; у роботі наявні фактичні чи стилістичні неточності.

«незадовільно» – здобувач не демонструє необхідного рівня знань із не розуміє специфіки музичної критики та її жанрів; не здатний/на здійснити музично-критичний аналіз; не може аргументувати власну оцінку; текст не відповідає вимогам за змістом і структурою або не виконаний.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ **Основна література**

1. Балаклицький М. А. Есе як художньо-публіцистичний жанр: методичні матеріали для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2007. 74 с.
2. Білозерова О. Музично-критичний текст: функції, жанри, структура, аргументації. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2017. №1. (вип. 36). С.5–10.
3. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : монографія. Київ : Вид-во Інституту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. 236 с.
4. Зінкевич О. С., Чекан Ю. Музична критика: теорія та методика: навчальний посібник. Чернівці : Книги XXI, 2007. 424 с.
5. Кривошея Г. П. Теорія і практика журналістики : навч. посібник. Київ : Видавництво національного авіаційного університету, 2007. 220 с.
6. Мельник Л. О. Музична журналістика: теорія, історія, стратегії. На прикладах із щоденної преси Львова від початків до сьогодення: монографія. Львів: ЗУКЦ, 2013. 384 с.

Додаткова література

7. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права. Київ : Іп-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
8. Василенко М. К. Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку журналістики. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2006. Т. 23. С 94-99.
9. Василь Барвінський: статті та матеріали. Дрогобич : Відродження, 2000. 146 с.
10. Витвицький В. Музикознавчі праці. Публіцистика / ред.-упор. Л. Лехник. Львів, 2003. 392 с.
11. Галлер М. Техніка репортажу : навчальний посібник / пер. із нім. В. Климченко, В. Олійник; за загал. ред. В. Іванова. Київ: Академія Української Преси, Центр Вільної Преси, 2011. 348 с.
12. Животко. А.П. Історія Української преси. Київ : Наша культура і наука, 1999. 368.с.
13. Дмитровський Є. Сучасний стан музики на телебаченні крізь призму української преси. *Теле- та радіожурналістика*. 2009. Вип. 8. С. 68-73.
14. Друковані засоби масової інформації України. Довід. : у 2 ч. / упоряд. С. Буряк та ін. Київ: Кн. Палата України, 2005. 4.2 : Журнали. 400 с.
15. Еверетт Д. Навчальний посібник репортера. Київ : ПроМедіа, 2002. 26 с.
16. Збанацька О. М. Аналітико-синтетична переробка інформації. Макроаналітичне згортання інформації. Бібліографічний опис документів. Анутовання документів : навч. посіб. Київ: НАКККіМ, 2014. 268 с.
17. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / 3-тє вид. Львів : ПАІС, 2008. 276 с.

- 18.Зеленська Л. Музична преса у національно-культурному житті України кінця XIX – першої третини XX століття. *Питання культурології*. Київ: КНУКіМ, 2005. Вип. 21. С. 56–62.
- 19.Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. Наук.-практ. вид. : у 4-х т. / За заг. ред. Святоцького О.Д. Т. 2: Авторське право і суміжні права / Довгий С.О., Дроб'язко В.С., Жаров В.О. та ін.; за ред. Миронюка Г. 1., Дроб'язко В.С. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. 460 с.
- 20.Катрич О. Т. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти): дис. ... канд. мистецт. Музичне мистецтво. Київ, 2000. 161 с.
- 21.Квіт С. Масові комунікації. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с.
- 22.Кияновська Л. Музична критика сьогодні: пошук гармонії у вселенському хаосі. URL : <https://moderato.in.ua/blogs/music-critic-today.html>
- 23.Коваленко П. О., Тяпкіна Н. І. Формально-змістовне навантаження журналістських текстів музичного інтернетдискурсу. *Держава та регіони*. Серія: Соціальні комунікації. 2012. Вип. 3. С. 60–64.
24. Крейг Р. Інтернет–журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ /пер. з англ. А. Іщенка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 323 с.
- 25.Кузнецова О. Д. Засоби й форми сатири та гумору в українській пресі. Львів : Видавничий центр університету ім. Івана Франка, 2003. 250 с.
- 26.Лісневська А., Коженівська Т. Мистецтво телевізійного репортажу : навч.-метод. посіб. для студ. з напрямку підготовки «Кіно-, телемистецтво та «Тележурналістка. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 190 с.
- 27.Лутовинова В. І. Анотування як процес аналітико-синтетичної переробки інформації : метод, посіб. Харків, 2003.44 с.
- 28.Людкевич С. П. Дослідження, статті, рецензії, виступи : в 2-х т. / Ред.-упор. З. Штундер. Львів : Дивосвіт, 1999. Т. 1. 496 с.; 2000. Т. 2. 816 с.
- 29.Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник / 5-е вид., доповн. і доопрац. Київ: ЦНЛ, 2011. 496 с.
- 30.Найдюк О. М. Трансформаційні процеси у жанрах музичної критики (за матеріалами української преси 1990–2005 років): дис. канд. мистецтвознавства. Київ, 2019. 252 с.
- 31.Немкович О. М. Українське музикознавство XX століття як система наукових дисциплін : монографія. Київ. 2006. 534 с.
- 32.Немкович О. Явище «українська музична періодика» та його формування в XIX ст. *Студії мистецтвознавчі*. 2003. № 4. С. 22–31.
- 33.Основи інтелектуальної власності. Київ : Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. 578 с.

34. Парубець О. М. Періодична преса ХХІ століття: проблеми і перспективи: автореф. дис. ... канд. наук із соціальних комунікацій : 27.00.04. Київ, 2016. 15 с.
35. Портнов А. Про рецензійний жанр і культуру дискусії в українській історіографії. *Сучасність*. 2001. № 3. С. 154-155.
36. Право інтелектуальної власності I за ред. Підпригори П. А., Святоцького О. Д. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. 670 с.
37. Пясковський І. Б. Стиль музично-критичної публіцистики Олени Сергіївни Зінкевич. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*: зб. ст. Київ, 2011. Вип. 98. С. 429–433.
38. Сікорська І. Українська музична критика у 90-х роках ХХ століття: «публіцистичний ухил». *Матеріали до українського мистецтвознавства*: зб. ст. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2003. Вип. 2. С. 207–211.
39. Стівенс М. Виробництво новин: радіо, телебачення, інтернет / пер. з англ. Н. Єгоровець. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 407 с.
40. Техніка інтерв'ю. Київ, 2000. 120 с.
41. Толошніак Н. Публіцистична спадщина Бориса Кудрика: наукова проблематика та жанровий спектр (до 100-річчя від дня народження митця). *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ, 2008. Вип. XII-XIII. С. 87-92.
42. Толошніак Н., Кметюк Т. Аналіз рецензій як інструмент дослідження піаністичної діяльності Бориса Кудрика. *Українська музика : наук. часопис*. Львів, 2025. Ч. 1 (52). С. 128-134.
43. Толошніак Н., Кметюк Т. Роль музикознавчої публіцистики Бориса Кудрика у формуванні освітньо-культурного дискурсу Галичини першої третини ХХ століття. *Українська музика : наук. часопис*. Львів, 2026. С. 93–101.
44. Чекан Ю. І. Музична критика в сучасному комунікативному середовищі: зміна формату. *Мистецтвознавчі записки*: зб. ст. Київ: Міленіум, 2011. Вип. 20. С. 18–24.
45. Чекан Ю. Музична критика в Інтернеті. *Українське мистецтвознавство*: матеріали, дослідження, рецензії. 2011. Вип. 11. С. 238-244.
46. Шеремета І. Журнал «Музика» і розвиток галицької музичної періодики в 1900-1930-х роках. *Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії*: зб. наук. пр. Вип. 11. Київ: ІМФЕ ім. М. Рильського, 2011. С. 285–290.